

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי א' דר"ח חשוון תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - נ"ב

1. נסתפק רבא - נמלה שחסרה אבר, האם לוקה על אכילתה. מה צדדי הספק?

האם החיוב על נמלה שלמה, התקבל בתורת שיעור, וכאן נחשב שחסר בשיעור, או שהתקבל בתורת 'בריה' ואף שחסר אבר נחשבת עדין בריה. רצו להוכיח - מהברייתא לענין טומאת שרץ - 'בהם' 'מהם' הא כיצד, עד שיגע במקצתן שיש בו שיעור חשוב שהוא ככולן, ושיעורו חכמים כעדשה, שכן החומט בתחילת יצירתו כעדשה. והרי אף חומט אם יחתוך ממנו מעט, יחיה, ומ"מ צריך 'כעדשה' משמע שנתקבל בתורת 'שיעור'. ונדחה - בתחילת בריתו אם לא יהיה בו כעדשה לא יפול בו נשמה, אבל לאחר שכבר נפלה נשמה גם אם יחסר מעט עדין יחשב בריה.

2. שנינו - לגבי הדברים שנזיר מגלח עליהן: 'השדרה והגולגולת' האם שניהם יחד או גם כל אחת בפני עצמה. מנין רצו להוכיח?

- א. רבא מהברייתא - שדרה שגירד רוב הצלעות שבה - טהורה, ובקבר אפילו משוברת או מפורקת - טמאה, כיון שהקבר מחשיבה כשלמה. משמע אם לא גירד, שדרה תטמא לבד. ונדחה - יתכן שהכוונה: כשגירד - טהורה, כשלא גירד - יש להסתפק.
- ב. מהברייתא - מעשה שהביאו קופה מלאה עצמות לבית הכנסת של טרסיים והניחוה באויר כדי שלא תטמא, ונכנס תודוס הרופא וכל הרופאים ובדקו ואמרו: אין כאן שדרה ממת אחד, וכיון שהם משני מתים אינם מטמאים, משמע שממת אחד גם שדרה לבד תטמא. ונדחה - יתכן שהכוונה לא מיבעיא שדרה וגולגולת ממת אחד שאין, אלא אפילו או שדרה ממת אחד או גולגולת ממת אחד, אין.
- ג. מהמשך הברייתא - ומה הן ששה דברים שרבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין: על אבר מן המת שבא משני מתים, ועל אבר מן החי שבא משני בני אדם, ועל חצי קב עצמות שבא משני מתים, ועל רביעית דם הבא משנים, ועל עצם כשעורה שנחלק לשנים, והשדרה והגולגולת. ואם כל אחד בעצמו אז יש כאן שבעה. ויישבו בכמה אופנים:
  - א. אין למנות עצם כשעורה - כיון שרק יחיד [ר"י בן נורי] נחלק בו על רבי עקיבא.
  - ב. אין למנות אבר מן החי - כיון שהוא בכלל אבר מן המת.
  - ג. אין למנות עצם כשעורה - כיון שאינה מטמאה באהל אלא רק במגע ובמשא.
  - ד. אין למנות רביעית דם - כיון שבכל אלו שנמנו רבי עקיבא חזר והודה לחכמים, ורק בזה לא. [והמקור מסייעו: על כל כל 'נפשות'] ר' שמעון: 'כל ימיו של ר"ע היה מטמא, אם משמת חזר בו איני יודע'. תנא: הושחרו שיניו של ר' שמעון מפני תעניותיו על שדיבר על רבו שלא בדרך ארץ.
- ד. ברייתא - בית שמאי אומרים: רובע הקב עצמות שמטמא באהל, זה לפחות משנים או משלשה עצמות, ובית הלל אומרים: דווקא כשהגיע מהגויה - היינו מרוב הבנין או מרוב המנין. ואמר רבי יהושע: יכולני לפרש דברי ב"ש וב"ה באופן שיאן מחלוקת: שב"ש אומרים: משנים או משלשה, או משני שוקיים וירך אחד או משני ירכיים ושוק אחד, שהם רוב בנינו של אדם מגובה, וב"ה אומרים: מן הגויה או מרוב בנין או מרוב מנין, שבעצמות הקטנות שבכפות הדים והרגלים יש רוב מנין. שמאי חולק על בית שמאי וסובר: אפילו עצם מן השדרה או מן הגולגולת. ונדחה - אין להוכיח מדבריו לגבי שאר התנאים כיון ששונה שמאי שמחמיר הוא. ואף אין ניתן להוכיח - שאם שמאי המחמיר א"כ לרבנן צריך שניהם, כיון שעד כאן לא שמענו שרבנן חולקים על שמאי אלא בעצם אחד הבא מן השדרה ומן הגולגולת, אבל במקום שיש שדרה או גולגולת שלמים אפילו אחת מהם מטמא.

3. נסתפק רמי בר חמא - האם נזיר מגלח על רובע עצמות מן שדרה וגולגולת - האם מה ששנינו 'חצי קב' זה רק משאר האיברים ולא מאלו החמורים?

- א. רבא רצה להוכיח - מדוע משנתנו השמיעה שדרה וגולגולת שלמות, שתשמיע שאפילו על רובע הקב מהם שמגלח. [מכאן שיש לדף הבא] ורבא עצמו דחה [לאחר שלמד זאת מדברי ר"ע] - משנתנו שנתה שלמות, משום שדרה וגולגולת של תינוק קטן שאין בהם רובע הקב.
- ב. רצו להוכיח משמאי שאמר עצם אחד מן שדרה או מן גולגולת מטמא באהל - ומשמע שאף חכמים החולקים בעצם אחת אבל ברובע הקב מודים. ונדחה - שמאי מחמיר מאד ויתכן שאר התנאים חולקים עליו גם ברובע.
- ג. ואין להוכיח מכאן בוודאות שרבנן סוברים שצריך רובע הקב, כיון שעד כאן שמענו שחולקים בעצם אחד, אבל ברובע עצמות יתכן שמודים.